

Inatsisartunut ilaasortamut
Lars Poulsen
Siumut

01-10-2024
Suliap nr.
All. il. 24285057

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Nassitsigasuaat (+299) 34 66 66
Email: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inuit innarluutillit immikkullu pisariaqartitsisut sulisut pillugit §37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 205-2024-mut akissuteqaat

Asasara Lars Poulsen.

Apeqqutinut qujanaq. Apeqqutit tullinnguuttut ataasiakkaarlugit assilineqarsimapput, akissutinik tulleqarlutik.

Akissuteqarnissamut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik oqaaseqaatinik pissarsiniartoqarsimavoq.

1. Inuusuttut, aamma innarluuteqartut imaluunniit immikkut pisariaqartitsisut 16-it 25-llu akornanni ukiullit suliffeqanngitsut ilinniakkamillu ingerlatsinngitsut, ullumikkut qanoq amerlatigippat?

Innarluutillit immikkulluunniit pisariaqartitsisut ullumikkut suliffeqanngitsut ilinniagaqanngitsulluunniit amerlassusaat pillugit maanna ilisimatitsissutigineqarsinnaanngilaq, taakku pillugit paasissutissanik suli aallertoqarsinnaanngimmat.

2. Pineqartunut naalakkersuinikkut, taamalu inuiaqatigiinnit tamanit, ingerlaqqinnissaat siunertaralugu suliniutit suut ingerlanneqarpat?

- a) Apeqquumi uani pineqanngillat naalakkersuisoqarfiit namminneq akunnerminni sunik suliniuteqarnersut, pineqarput sumiiffinni inuusuttut najugarisaanni suliniutit tigussaasut suunersut, aamma inuusuttut Majoriamut isersinnaanngitsut / aallartissimanngitsut eqqarsaatigalugit.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik ima paasissutissiivoq:

"Pilersitsiviit pillugit nioqqutissiornermik atuarfittut ittumik kommunit suleqatigalugit atuutsitsilerneramik aallartitsisoqarpoq. Tamanna pissaaq suleqatigiissitat (soqutigisaqatigiinnit 15-iusunit) inassuteqaataat tunngavigalugu, taakku Nioqqutissiornermut assingusunik atuarfiit pillugit Naalakkersuisunut inassuteqaatit pillugit nalunaarusiamiipput.

Pilersitsiviit siunertaraat inuusuttunut sulilersimangitsunut ilinnialersimangitsunullu sannavinni ilinniartitsinissamat neqeroorut, tassuunakkut ilinnialernissaannut imaluunniit sulilernissaannut kajumilersinneqarniassallutik.

Inassuteqaatit kingorna suliniutit aallartinneqartut makkuupput:

- *Kommunit tallimat oqaloqatigalugit illoqarfinni sorlerna siullertut Pilersitsiviliortoqassanersoq. Illoqarfiit tallimat toqqarneqarsimasut ukuupput: Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Paamiut kiisalu Narsaq.*
- *Sannavinni sunik ilinniartitsisoqarnissaanik inuusutissarsiutigalugu ilinniarfiit qanimut oqaloqatigalugit.*
- *Pilersitsivinni ilinniartitsisut pikkorissameri ilinniartut tunngavigalugit.*

Pilersitsiviit atuutsilernissaannut sulinermi kinguaattoortoqalaarpoq, tassa sulinermi kommunit isumalluutiminnik naammassisinnaasaat isiginiarneqartariaqarmat. Taamaammat maanna pilersaarutaavoq Pilersitsiviit kommunit piffissami januar – marts 2025-mi atuutsilersimassagaat. Atuarfiit 1. august 2024-mi aallartissimanissaat pilersaarutaappaarsimagaluarpoq.

Atatillugu Inassuteqaatit taakku malillugit atuarfinni siullertut misileraataassapput, ukiorlu ataaseq ingerlareerpat kingorna nalilersorneqassallutik.

Taakku saniatigut inassuteqaatini tikkuarneqarput Majoriap ataaniittut sannaviit maanna atorneqartartut inuusuttunik innarluummik arlaatigut peqartunut naammattunik sulisussaqaartanngimmata, eqimattalli taakku annerusumik ukkatarineqartariaqarlutik, ukkatarinninnerlu taanna assigiinngitsunik suliassaqaartunit tamanit peqataaffigineqartariaqarluni."

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 110-2024, apeqqummut nr. 1-imut Marita Jessenimit apeqqutigineqartumut akissut innersuussutigineqarpoq. Akissuteqaammi innarlluutillit meeqqat atuarfiannit naammassinikut siuarsarniarlugit inuiaqatigiinnit suliniuteqarfigineqarnerat allaaserineqarpoq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, siuliani § 37 naapertorlugu apeqqummi nr. 110-2024-mi saqqummiunneqartumi politikikkut inuiaqatigiinnilu suliniutit pillugit isummanik tunniussaqaarpoq:

"Atuartunut immikkut ilinniartinneqartartunut meeqqat atuarfianniit ilinniarfinnut inuusutissarsiummulluunniit eqaatsumik ikaarsaartitsinissaq qularnaarniarlugu pingaaruteqarpoq erseqqissassallugu inatsisitigut sinaakkutissat pioreersut ikaarsaariarnermut ikorfartuusassussatut siunertaqarmata. Meeqqat atuarfiat pillugu inatsimmi § 19 naapertorlugu atuartut tamarmik, matumanilu atuartut immikkut pisariaqartitsisut, ilinniartitsisut suleqatigalugit iliuusissamik pilersaarusiortoqassaaq nalilersueqqinnissamat siunissamilu ilinniaqqinnissamat tunngaviliisussamik. Iliuusissatut pilersaarutit taakku atuartut ataasiakkaat piginnaasaat aallaavigalugit suliarineqartarput ingerlaavartumillu nalimmassarneqartarlutik atuartut ilikkagaat ineriartornerallu sapinngisamik pitsaanerpaamik malinneqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Iliuusissatut pilersaarutit pingaaruteqarlunnarput, tassa siunissami ilinniarnissamat sulinissamulluunniit anguniangassanik aalajangersaaffiunnaratik suliniutissat pisariaqartut ikorfartuinissallu tassani nassuiarneqartarmata anguniakkat taakku piviusunngortinnissaannut aallartinneqartussanik. Tamanna

soraarummeertunut immikkut pingaaruteqarpoq, pilersaarut siunissami ilinniarnissamat sulilernissamulluunniit aalajangersimasunik anguniakkanik imaqarami kiisalu anguniakkat anguniarlugit piumasaqaatinik naammassisariakkanik imaqarluni.

Taakku saniatigut meeqqat atuarfianni § 20-kkut qulakkeerneqarpoq atuartunut tamanut mappit nutarterneqartarnissaat, taakku atuartup ineriartorneranik ilaatigullu immikkut suliniuteqarfiginissaanut pisariaqartissinnaasai pillugit paasissutissanik imaqarput. Atuartunut ilikkarniarnerminnik ajornartorsiuteqartunut imaluunniit immikkut allanik pisariaqartitsisunut ingerlaavartumik piaartumillu suliniuteqartoqarnissaanik qulakkeerininniarnermi sakkussaapput pingaarutillit. Atuartunut meeqqat atuarfiannik nalinginnaasumik atuartussaaitaanerup naannginnerani atuarunnaartunut, tak. § 31, imm. 3, inuusuttissarsiornermut ilinniaqqinnissamullu tunngasunik pilersaarusiortifigineqassapput, tamatumani ersarissaqqinneqarpoq atuartunut taakkununga siunissami ineriartornissaannut ataqtigiissakkamik suliniuteqarfiginissaasa pingaassusaat.

3. Suliniutit qanoq siunertaqarpat aamma suuppat, maannamullu inuusuttunut tigussaasunik qanoq angusaqartoqarsimava?

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermit Naalakkersuisoqarfik ima paasissutissiivoq:

"Majoriaq inuusuttunut piginnaangorsaqqiinissamat assigiinngitsunik neqeroorteqarpoq. Majoriami siunertaq tassaavoq innuttaasut suliffissaaleqisut sulilernissaannut eqaatsumik pitsaasumillu aqutissiuunneqarnissaat. Innuttaasut Majoriami tamakkiisumik sullinneqartarput nammineq pilersorsinnaanissaq periarfissarsiuullugit. Suliffissarsioraanni suliffittaanneginnemi imaluunniit ilinnialinnginnermi piginnaangorsarniaraanni atuagarsornertalimmik atuagarsornertanngitsumilluunniit Innuttaasut ingerlariaqqinnissaminut ikiorneqarnissamik kissaateqarlutik saaffiginnittunut, inuttut ataasiakkaatut pilersaarusiunneqassapput.

Suliffeqarneq pillugu Naalakkersuisut nassuiaataat 2023-mi piginnaangorsaqqiinissamat neqeroorutit assigiinngitsunit tigussaasumik inernerit nassuiarneqarput, taanna Naalakkersuisut nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imit aaneqarsinnaavoq ."

a) Suliniutit apeqquumi no. 1-imi pineqartunut ikileriartitsisimappat?

Maanna suliniutit inuusuttunut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ikeleriarsimanerannik kinguneqarsimanersut takuneqarsinnaanngillat, matumanilu innarluutillit immikkullu pisariaqartitsisut eqqarsaatigalugit.

4. STU-tut1 assingusumilluunniit ingerlatsilernissaq naalakkersuinikkut isumaliutaasimava, inuusuttut nalinginnaasumik ilinniarninnut isersinnaanngitsut immikkut pisariaqartitsinertik imaluunniit innarluuteqarnertik pissutigalugu STU-mi ilinnialernissaannut aqutissiuunneqarsinnaappat?

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqtigiissutaata malinneqarnissaanut iliuusissatut pilersaarut 2024-2034-mut tunngatillugu politikkikkut aalajangerneqarpoq inatsisiliornermut

sinaakkutit allallu attuumassuteqartut ilinniartitsinissamut immikkut aaqqissuussisoqarnissaanik qulaajaasoqassasoq.

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata malinneqarnissaanut iliussissatut pilersaarut 2024-2034-mi Suliniutissat 2-mi allaqqavog Meeqqanut Inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoqarfik kiisalu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik inuusuttunut immikkut aaqqissuussamik ilinniarnermik neqerooruteqarsinnaanermik suleqatigiillutik qulaajaaniarput. Suliniuteqarfiginiarneqartut tassaassapput ilinniarfeqarfinni pioreersuni tapersorsorneqarnissamik periarfissaqareersuni inuusuttut ilinniartitaanermik ingerlataqarsinnaanngitsut. Suliffeqarfinni tulluurtunik kiisalu naleqquttumik akissarsiaqarlunilu suliffiusinnaasumik, nammineerluni inuuneqarnissamut piginnaatitsisumik, inuusuttut innarluuteqartut piginnaatilerlugit ilinniartitaanermik pilersitsinissaq ilinniarfimmi anguniagaavog.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqqaluaq B. Egede